

Brussel, 16.3.2020
COM(2020) 115 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
EUROPESE RAAD EN DE RAAD**

COVID-19: Tijdelijke beperking van niet-essentiële reizen naar de EU

Het coronavirus is inmiddels een wereldwijde pandemie, met gevallen op vijf continenten. Mondialisering en internationaal personenverkeer zorgen voor voorwaarden die bevorderlijk zijn voor de grensoverschrijdende verspreiding van het virus. Een crisis op het gebied van volksgezondheid heeft door reisbewegingen geleid tot een groot aantal geïmporteerde gevallen in meerdere landen. Door geleidelijke, maar grootschalige besmetting binnen de gemeenschap zelf zijn vervolgens meer en meer lokale uitbraken ontstaan. Hoe eerder het verband tussen de infectieketen en reizen vervaagt, hoe sneller het virus lokaal wordt overgedragen, waardoor de druk op de gezondheidszorgstelsels sterk oploopt.

Op dit moment geldt de Europese Unie als het epicentrum van de COVID-19-pandemie. De afgelopen weken hebben de lidstaten een aantal drastische maatregelen genomen om de verspreiding van het virus te beperken. Het aantal gevallen van COVID-19 is in korte tijd echter exponentieel toegenomen, waardoor de gezondheidszorgstelsels van de lidstaten te maken hebben met aanzienlijke druk, die eveneens dagelijks exponentieel toeneemt.

Hoewel reisbeperkingen in het algemeen door de Wereldgezondheidsorganisatie niet worden gezien als de meest doeltreffende manier om een pandemie tegen te gaan, is het, gezien de snelle verspreiding van COVID-19, cruciaal dat de EU en de lidstaten onmiddellijk eensgezinde spoedmaatregelen treffen – niet alleen om de gezondheid van onze bevolking te beschermen, maar ook om te voorkomen dat het virus zich van de EU verder verspreidt naar andere landen, zoals de afgelopen weken is geconstateerd.

Reisbeperkingen moeten erop gericht zijn aankomende reizigersstromen aan de buitengrenzen van de Unie drastisch te beperken, zodoende ook de transmissie naar andere landen bij terugkeer van reizigers te vertragen en EU-burgers en andere personen die in het EU+-gebied¹ wonen uitgaande reizen te ontraden.

Met deze mededeling beveelt de Commissie de Europese Raad aan om op te treden met het oog op een snelle vaststelling, door de staatshoofden of regeringsleiders van de Schengenlidstaten en hun tegenhangers in de geassocieerde Schengenlanden, van een gecoördineerd besluit tot tijdelijke beperking van niet-essentiële reizen vanuit derde landen naar het EU+-gebied.

De buitengrens van de EU dient als veiligheidsperimeter te fungeren voor **alle Schengenlidstaten**. Het gaat om een gemeenschappelijk belang en een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Onder de huidige omstandigheden, d.w.z. nu het coronavirus in de hele EU wijdverspreid is, biedt de regeling voor de buitengrenzen de lidstaten de mogelijkheid om de mondiale verspreiding van het virus te beperken.

Als er wordt overgegaan tot optreden aan de buitengrens, **moet dat aan alle delen van de buitengrenzen van de EU gebeuren**. Een tijdelijke reisbeperking kan alleen doeltreffend zijn als de **Schengenlidstaten hier op hetzelfde moment en op eenvormige wijze toe besluiten en overgaan**. Ongecoördineerde reisbeperkingen door afzonderlijke lidstaten voor hun respectieve delen van de buitengrenzen zouden wel eens ondoeltreffend kunnen zijn. Een unilateraal besluit van een Schengenlidstaat om een tijdelijke reisbeperking in te stellen voor zijn deel van de buitengrenzen zou gemakkelijk kunnen worden ondermijnd door personen

¹ Onder het “EU+-gebied” worden alle Schengenlidstaten (met inbegrip van Bulgarije, Kroatië, Cyprus en Roemenië) en de vier geassocieerde Schengenlanden verstaan. Ook Ierland en het Verenigd Koninkrijk zouden hiertoe kunnen worden gerekend, als zij besluiten zich aan te sluiten.

die het Schengengebied binnenkomen langs een ander deel van de buitengrenzen: een gecoördineerd besluit vereist dan ook dat allen meewerken.

Dankzij een dergelijke maatregel zouden controles aan de binnengrenzen, die verscheidene lidstaten onlangs weer hebben ingevoerd om de verspreiding van het virus te beperken, ook kunnen worden opgeheven. Deze maatregelen kunnen ernstige gevolgen hebben voor de werking van de interne markt, aangezien de EU en het Schengengebied sterk geïntegreerd zijn en miljoenen mensen de binnengrenzen dagelijks overschrijden.

Toepassingsgebied

De tijdelijke reisbeperking dient van toepassing te zijn op alle niet-essentiële reizen van derde landen naar het EU+-gebied.

Wil een dergelijke tijdelijke reisbeperking de verspreiding van het virus daadwerkelijk terugdringen, dan dient er alleen voor reizen voor essentiële doeleinden een uitzondering te worden gemaakt².

De onderdanen van alle EU-lidstaten en geassocieerde Schengenlanden moeten van de tijdelijke reisbeperking worden vrijgesteld³, zodat zij naar huis kunnen terugkeren. Deze vrijstelling dient te gelden voor:

- alle burgers van de EU⁴ en van de geassocieerde Schengenlanden, en hun familieleden;
- onderdanen van derde landen die langdurig ingezetene zijn op grond van de richtlijn langdurig ingezetenen⁵ en personen die hun verblijfsrecht aan andere EU-richtlijnen of aan het nationale recht ontleen of over een nationaal visum voor verblijf van langere duur beschikken.

Het besluit dient evenmin te gelden voor andere reizigers met een essentiële functie of behoefte:

- gezondheidswerkers, onderzoekers op het gebied van gezondheid en beroepskrachten uit de ouderenzorg,
- grensarbeiders,
- vervoerspersoneel belast met goederenvervoer en ander vervoerspersoneel, voor zover nodig,
- diplomaten, personeel van internationale organisaties, militair personeel en humanitaire hulpverleners bij de uitoefening van hun functie;
- passagiers op doorreis⁶;
- passagiers die om dwingende gezinsredenen reizen;

² De speciale doorreisregeling voor Kaliningrad dient van toepassing te blijven, maar de treinen waarvoor deze regeling geldt, mogen niet stoppen op het grondgebied van Schengen.

³ IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland.

⁴ Onderdanen van het VK dienen tot eind 2020 op dezelfde manier te worden behandeld als EU-burgers.

⁵ Richtlijn 2003/109/EG van de Raad van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetene onderdanen van derde landen (PB L 16 van 23.1.2004, blz. 44).

⁶ Met inbegrip van personen die zijn gerepatrieerd door middel van consulaire bijstand.

- personen die internationale bescherming behoeven of om andere humanitaire redenen reizen.

Personen die toestemming hebben om het EU+-gebied binnen te komen, moeten worden onderworpen aan gecoördineerde en verscherpte gezondheidscontroles⁷.

Duur

De tijdelijke reisbeperking dient gedurende 30 dagen van toepassing te zijn. Een mogelijke verlenging van deze periode dient te worden beoordeeld in het licht van nadere ontwikkelingen.

Conclusie

Voor een tijdelijke beperking van niet-essentiële reizen vanuit derde landen naar het EU+-gebied is een op EU-niveau gecoördineerd besluit en overeenstemming met de geassocieerde Schengenlidstaten vereist.

Daartoe nodigt de Commissie de Europese Raad uit om op te treden met het oog op een snelle vaststelling, door de staatshoofden of regeringsleiders van de Schengenlidstaten en hun tegenhangers in de geassocieerde Schengenlanden, van een **besluit tot toepassing van een reisbeperking voor niet-essentiële reizen vanuit derde landen naar het EU+-gebied**, met onmiddellijk effect, aan alle delen van de Schengenbuitengrenzen.

Gelet op het gemeenschappelijk reisgebied worden Ierland en het Verenigd Koninkrijk aangemoedigd om deze tijdelijke reisbeperking ook in te voeren.

De EU-lidstaten en de geassocieerde Schengenlanden dienen hun burgers en ingezetenen ook krachtig te ontraden om buiten hun grondgebied te reizen, om te voorkomen dat het virus zich verder naar andere landen verspreidt.

⁷ Guidelines for border management measures to protect health and ensure the availability of goods and essential services, 16.3.2020, C(2020) 1753 final.